
Айвазян О. Б.

Хмельницький національний університет, Наукова бібліотека (м. Хмельницький, Україна)

ОРГАНІЗАЦІЙНА СКЛАДОВА В ДИСТАНЦІЙНІЙ РОБОТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ КНИГОЗБІРНИ

У доповіді подається практичний досвід організації роботи бібліотеки університету під час карантину.

Ключові слова: бібліотека університету; карантин; організація роботи; бази даних

Aivazian O. B.

Khmelnytsky National University, Scientific Library, (Khmelnytsky, Ukraine)

ORGANIZATIONAL COMPONENT IN THE REMOTE WORK OF THE UNIVERSITY BOOK COLLECTION

The report presents the practical experience of organizing the work of the university library during quarantine.

Key words: university library; quarantine; work organization; databases

Масштабна світова пандемія внесла значні зміни в організацію роботи бібліотек усіх видів і типів. Установи, спрямовані на спілкування з читачем, здійснення різнобічної масової роботи, були змушені на три місяці перейти на дистанційне спілкування з читачем і перевести обслуговування у віртуальне середовище. У більш вигідному становищі опинилися університетські книгозбірні, які вже багато років поспіль запроваджують дистанційні форми обслуговування, засновані на використанні повнотекстових та бібліографічних БД та наукових платформ в освітньому процесі. Саме передумови та особливості організації роботи університетської книгозбірні в умовах карантину є темою доповіді, яка базується на досвіді роботи наукової бібліотеки Хмельницького національного університету.

Основними чинниками безболісного переходу на дистанційну форму роботи стала повна автоматизація бібліотечних технологій, багаторічний досвід роботи бібліотечних працівників і наших користувачів у віртуальній системі обслуговування. Зокрема йдеться про її основні складові: повнотекстові БД «Електронна бібліотека університету» та Інституційний репозитарій, БД «Електронний каталог», яка відображує 75 % фонду, бібліотечні сервіси від МБА, ЕДД, віртуальної довідкової служби до замовлення нової літератури для комплектування, доступу до електронного формуляру тощо.

Отже, бібліотека технологічно була готова до віддаленого обслуговування користувачів, але досвіду дистанційної роботи з кадрами, організації виконання

внутрішніх бібліотечних процесів на дистанційній основі, та навіть організації автоматизованих робочих місць бібліотекарів в домашніх умовах не було. І перед керівництвом бібліотеки постала низка завдань: організація щоденного спілкування з колегами з робочих питань; планування завдань для працівників, відповідно до їх посадових обов'язків; контроль виконання цих завдань у дистанційному режимі; інформування колективу про діяльність університету;

Підтримка психологічного клімату в колективі; доведення до керівництва університету інформації про діяльність бібліотеки на карантині; розробка регламентуючого документу щодо виконання основних функцій бібліотеки у дистанційному режимі.

Далі в доповіді наводиться алгоритм дій з виконання поставлених завдань зокрема, розробки плану роботи на місяць для кожного працівника ще до початку карантину та створення групи бібліотеки у вайбері, вже потім на карантині - налагодження спілкування в програмі ZOOM, організація віртуального серверу, створення на ньому загальнодоступної для всіх працівників платформи для ознайомлення з наказами та розпорядженнями по університету, доступу та редагування підготовлених регламентуючих документів, ознайомлення з інструкціями, звітами, планами та іншими робочими матеріалами, використання системи «Електронний університет», де зібрана необхідна для організації навчального процесу інформація тощо.

Особливо відзначається вагома роль фахівців відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, які забезпечили дистанційну роботу книгозбірні практично за всіма напрямками роботи. Створення віртуального серверу забезпечило співробітникам бібліотеки авторизований доступ до АБІС «УФД. Бібліотека» і можливість працювати з її БД «Електронний каталог» та допоміжними модулями. Це дозволило здійснювати редагування і наповнення електронного каталогу, електронної бібліотеки та інституційного репозитарію, працювати з БД «Читачі», «Навчальні дисципліни ХНУ», «Тематичний каталог», «Книгозабезпеченість» тощо.

Значну увагу в доповіді приділено напрямам роботи, які під час дистанційного режиму активізувалися, а саме: наукові та соціологічні дослідження, підвищення кваліфікації, вивчення і впровадження в практику роботи передового досвіду, науково-методична робота та ін. Окремо наголошено на змісті розробленого документу «Порядок забезпечення виконання основних функцій наукової бібліотеки в дистанційному режимі роботи», у якому за допомогою посилань доводяться можливості бібліотеки у виконанні своїх функцій дистанційно.

У висновках зазначається, що загалом бібліотека та наші користувачі були готові до дистанційного обслуговування; у деякій мірі карантин навіть посприяв покращенню якості БД та їх наповненню, розвитку науково-методичної діяльності. Працівники оволоділи навичками спілкування та роботи у віртуальному інформаційному середовищі. Натомість, керівництву необхідно звернути увагу на подальший розвиток МТБ бібліотеки та бібліотечних працівників; розвиток індивідуального інформування користувачів про послуги та сервіси бібліотеки у віддаленому режимі.